

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓ. ΔΙΑΝΟΙΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Στις 7.15' το πρωί του παρελθόντος Σαββάτου ένας εξαιρετικός άνθρωπος, ο

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

έγκατέλειπε τα γήινα εις ηλικίαν 49 ετών.

Το θλιβερό άγγελμα του άπροσδοκήτου θανάτου του που προήλθε από συγκοπή, προκάλεσε άληθινόν ψυχικόν πόνο σ' όλες γενικά τές τάξεις των συμπολιτών του, που έσπευσαν με άνυπόκριτη θλίψη να προσφέρουν λιβαντό λατρείας στο σεπτό λείψανό του.

Καθ' όλην την ήμέρα του Σαββάτου και την έπομένην, ως την στιγμή της κηδείας, άνθρωποι κάθε ηλικίας και τάξεως, μητέρες με τα παιδιά των, μαθηταί, μαθήτριαι, μικρά παιδάκια, προσήρχοντο με καταρπυή την θλίψη στο πρόσωπο και με δάκρυα στα μάτια, κρατώντας στέφανα που τ' απέθεταν στον νεκρικό θάλαμο και λουλούδια παντός είδους που κάλυπταν μ' αυτά το νεκρό σώμα, του πιο προσφιλοῦς ανθρώπου της Λεμεσσιανής κοινωνίας.

Η πραγματική λύπη, ή εκδήλωσι τόσοσ μεγάλης και ειλικρινοῦς αγάπης, ή αυθόρμητη προσέλευσι τόσοσ πολλοῦ κόσμου στο προσκύνημα της σορού, ένός ανθρώπου, που δεν διέθετε την δύναμι του πλούτου, ούτε την ισχύν των πολιτικῶν και κοινωνικῶν αξιωμάτων, έκαμε έξαιρετικήν έντύπωσι.

Έκδηλώσεις άπεριγράπτου συμπαθείας και μεγάλης εκτιμήσεως προς ένα καλλιτέχνην και διανοούμενον! Φωτοβόλα δηλ. σημεία άνωτέρας ήθικης αντίληψεως μιās κοινωνίας, συγχρόως δε και διαπίστωσις μιās μεγάλης αλήθειας, ότι εκτιμάται απ' όλα πιο πολύ και αναγνωρίζεται, μόνον ή χειρονομία της προσφοράς και το γεγονός της θυσίας. Και ποιός μπορεί αλήθεια ν' άρνηθῆ ότι ή θυσία είναι ή βάσι κάθε μεγάλης πράξεως; Χωρίς θυσία δεν μπορεί να υπάρξῃ αξιόλογη δημιουργική εργασία.

Να λοιπόν ή εξήγησι του έκπληκτικοῦ φαινομένου της τόσης λατρείας και εκτιμήσεως που επέδειξε στον θάνατο και την κηδεία ένός πτωχοῦ καλλιτέχνου ο Λεμεσιανός κόσμος. Η από μέρος του και καθ' όλην την ζωή του παντοειδής, σπάταλα και χωρίς την παραμικράν ύστερόβουλη σκέψι για άντάλλαγμα δοσμένη, από τον έαυτό του και απ' ότι δικό του διέθετε, είτε υλικό, ήθικό, πνευματικό ήτανε αυτό. Η θυσία υπήρξε το κίνητρον της ζωής του Γεώργου Φασουλιώτη, ο σκοπός της ύποστάσεως και το μέσον άναπτύξεως της δράσεώς του.

Διορίστηκε στο Γυμνάσιο καθηγητής των Καλών Τεχνῶν, ένα χρόνο μετά την επιστροφή και την φοίτησί του στο Πολυ-

τεχνεϊον Ἀθηνῶν και με έτήσιον μισθόν δώδεκα λιρών. Γράφομεν όμως νεκρολογίαν και ο χώρος δεν μάς επιτρέπει να επεκταθούμε εις ό,τι σχετίζεται με την ζωή, το αξιόλογον έργον και την δημιουργική δράσι του έκλιπόντος άνδρός, για την όποιαν θα γράψωμεν εις μελλοντικάς μας εκδόσεις.

Από τα μαθητικά θρανία του σχολείου, που έγκατέλειψε προτου τελειώση, βρέθηκε χάρις εις το πρωτοφανές ταλέντο, που από την νηπιακή του ηλικία εξέδηλώθη και με δύναμική γοργότητα άνεπτύχθη, στην έδρα του δασκάλου. Είχε αναλάβει καθήκοντα να διδάξῃ τεχνικά μαθήματα στα σχολεία της πόλεως και μεταξυ των μαθητῶν που θα δίδασκε συγκατελέγοντο και συμμαθηταί του. Με την παιδαγωγική τακτική που έφήρμοσε, την ευγένεια, την άπέραντη καλωσύνη και πρό παντός την μεγάλη αγάπη και άφοσίωσπούχε στην τέχνη και την εργασία του, κατώρθωσε να επιβληθῆ σε όλους και από το πρώτο σχολικό έτος των υπηρεσιῶν του, παρουσίασε αξιόλογη εργασία, που απέσπασε γι' αυτήν τα συγχαρητήρια των τότε έφόρων.

Το άνήσυχο πνεῦμα, ή ζωηρά ιδιοσυγκρασία, τα ανθρωπιστικά εϊσθήματα, γενικά ή ψυχρούστασι και δημιουργική διάνοια του ανθρώπου αυτοῦ, δεν μπορούσαν να τον αφήκουν περιορισμένον στον στενόν κύκλον των τυπικῶν καθηκόντων διδασκάλου για ώρισμένα μαθήματα. Ένδιεφέρθη για ό,τι άφορούσε τα σχολεία και σχετιζόταν με την παιδεία, την παιδαγωγική, την τέχνη. Επεξέτεινε τές φροντίδες και ενέργειές του, για την ανακάλυψι μεταξυ του μαθητικοῦ και λαϊκοῦ άκόμη κόσμου, αξιῶν και την καλλιέργειαν ταλέντων, για την άποστολή επίσης εις το Διδασκαλεϊον Ἀθηνῶν και την δι' έράνων ύποτροφίαν πτωχῶν έπιμελῶν μαθητριῶν. Δεν έζητεῖτο από τον έκλιπόντα μιὰ βοήθεια και να άρνηθῆ να την παράσχῃ. Αισθανόταν πραγματικήν χαράν όταν κατώρθωνε να φανῆ χρήσιμος στον καθένα, θεραπεύση τας ανάγκας των πασχόντων και ανακουφίση τον πόνο του μικροῦ παιδιοῦ της μάνας.

Δεν διέθετε χρήματα, γιατί είναι ακατόρθωτο ν' άποκτήση κανείς κάτι που δεν αγαπά και δεν ποθεῖ να το έχῃ. Διέθετε όμως ψυχικούς θησαυρούς, που με σπατάλην και χωρίς λύπη, σκorpούσε σε κάθε στιγμή και σε κάθε περίστασι.

Το κοινόν της πόλεως του θα θυμάται πάντα με νοσταλγικήν θλίψη τές σκηνές και ώρατες εικόνες των Χριστουγεννιάτικων (Συνέχεια εις την 4ην σελίδα)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓ. ΔΙΑΝΟΙΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(συνέχεια εκ τῆς 1ης σελίδος)

Μαθητ. Δένδρων και τὰς παραστάσεις τῶν ἀρχαίων τραγωδιῶν πού με εὐσυνειδησίᾳ και καλλιτεχνική διάθεσι ἐδίδασκε.

Ὁ Γεώργιος Φασουλιώτης διέπρεψε ὡς δάσκαλος και παιδαγωγός, διεκρίθη ὡς καλλιτέχνης, σκηνοθέτης, ὡς συγγραφεὺς, ὡς κονφερανσιέ και ὡς δημοσιογράφος.

Ὡς συγγραφεὺς, με τὸ τρίπρακτο δραματικὸ ἀριστούργημα «Ἀπὸ τὴν Μιὰ Μέρα Στὴν Ἄλλη», πού παίχτηκε εἰς συνεχεῖς νύκτες μ' ἐπιτυχία τελευταίως και στὸ Λονδίνο, συνεκίνησε τὸ κοινόν, πού τὸ παρηκολούθησε ἀπὸ σκηνῆς ἢ τὸ διάβασε, με τὸ μυστικὸ τοῦ δραματικοῦ στοιχείου, πού τὸ κατεῖχε τόσο καλά ὁ δημιουργός του.

Ὡς ὁμιλητής, ἀνευ χειρογράφου πάντοτε, ὑπῆρξε ἀριστος. Τὸ Κυπριακὸν κοινόν για πρώτη φορά γνώρισε και ἀγάπησε τοὺς θησαυροὺς τῆς λαϊκῆς του Τέχνης, διὰ τοῦ τοῦς ἀπεκάλυψε ὁ Γεώργιος διὰ τῶν διαλέξεων πού ἔκαμε, κατόπιν προσκλήσεως, εἰς Σωματεῖα τῶν Κυπριακῶν πόλεων.

Ὡς δημοσιογράφος ἀπέκτησε φήμη και δημοτικότητα πού παρομοίαν δὲν ἐγνώρισε ἀκόμη ἡ Κυπριακὴ κοινωνία. Στὸ περιοδικὸ «Γέλιο», πού τὸ περιεχόμενό του ἦτο σκίτσα, σατυρική, πολιτικὴ και λογοτεχνικὴ ὕλη, συνεδιάζετο ἡ ἱκανότης ἀρίστου και με πλουσίαν δημιουργικὴν φαντασίαν καλλιτέχνου, με τὴν ἀπαράμιλλη δύναμι ἐξαιρέτου λογοτέχνου. Τὸ κραγιόν τοῦ ἐπιδηξίου ζωγράφου, ὑποβοηθούμενον ἀπὸ τὴν πέννα και τὴν ὑπέροχη χιουμοριστικὴν διάθεσι τοῦ δοκίμου λογογράφου, παρουσίαζε τὴν ἀριστουργηματικὴν δημιουργίαν μιᾶς ἡμερίδος, πού συνεκίνησε, ἐνεθούσιασε, κατεγοήτευσε και διεσκέδασε, ὅσο καμιὰ ἄλλη τοῦ εἴδους της και πού ἡ φήμη και ἀξία της ἐξῆλθε και ἀνεγνωρίσθη και πέραν τῶν Κυπριακῶν συνόρων.

Ὡς πολίτης ὑπῆρξε ὑποδειγματικὸς τύπος καλοῦ, τιμίου και ἐναρέτου ἀνθρώπου, πού τὴν ζωὴ του ἀφιέρωσε εἰς ἀλτρουϊστικὰς πράξεις και ἀνθρωπιστικὰς ἐνεργείας. Ὑπῆρξε ἀφοσιωμένος και γεμάτος στοργὴν πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἡ ὁποία με τὰ εὐγενικά της αἰσθήματα, τὸν λαμπρόν της χαρακτήρα και τὴν τρυφερὴ ἀγάπη με τὴν ἐπιπολίαν τὸν περιέβαλλε, ἦτο ὁ ἰδανικὸς σύντροφος τοῦ βίου του και ἡ συμβολὴ της στὸ ἔργο και τὰς ὑψηλὰς εὐγενικάς προσπα-

θείας τοῦ ἀειμνήστου Γεώργου, ὑπῆρξε πραγματικὰ ἀξιόλογη.

Τὸ πένθος ἐκ τοῦ θανάτου του ὑπῆρξε γενικόν εἰς ὁλόκληρη τὴν πόλι και οἱ ἐκδηλώσεις συμπαιθείας πρὸς τὴν χήραν, τὸν ἀδελφόν, τοὺς συγγενεῖς και φίλους τοῦ μεταστάντος ἦταν ἐξαιρετικὰ θερμές.

Ἡ κηδεῖα ἔγινε δαπάναις τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολείων, ἐκ τοῦ ε. ν. Καθολικῆς. Τὸ φέρετρον ἀνεῖχον, ὁ Δήμαρχος Λεμεσοῦ κ. Πλουτῆς Σέρβας, ὁ ἱατρὸς κ. Χριστιανὸς Ρωσσίδης, Καθηγηταὶ τοῦ Γυμνασίου και στενοὶ φίλοι τοῦ μεταστάντος.

Τὰ ἐξαπτέρυγα και φανούς ἐκράτουν μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου, τὰς δὲ ἑκατοντάδας τῶν στεφάνων ἐπίσης μαθηταὶ και μαθήτριαι πού προηγούντο τοῦ φερέτρου.

Τὴν κηδεῖαν, ἡ ἐποία διήλθε διὰ τῆς ὁδοῦ Ἀνδρέου Θεμιστοκλέους, ἐκ τοῦ Γυμνασίου, Ἀ' Ἀστικῆς και Ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου, ἠκολούθησε ὁ κόσμος περὶ μέχρι τοῦ κοιμητηρίου.

ΟΜΙΛΙΑΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΤΕΦΑΝΩΝ

Ὁμίλησαν ἐκ μέρους τῆς Μητροπόλεως ὁ αἰδεσ. Σολομὼν Παναγίδης, τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ ὁ κ. Ν. Εἰούτας, τῆς Ἐφορείας ὁ κ. Πέτρος Ἀναστασιάδης, τῶν Καθηγητῶν και τῶν δύο Γυμνασίων ὁ κ. Η. Ἀγγελίδης και τῶν Καλλιτεχνῶν Κύπρου ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης.

Κατέθεσαν στεφάνους ἐκ μέρους τῆς Στοᾶς «Ζήνων» ὁ κ. Χρ. Τορναρίτης, ἐκ μέρους τῶν Γυναικείων Σωματείων τῆς πόλεως (Συλλόγου Κυριῶν, Λυκείου Ἑλληνίδων, Ἐνώσεως Κοριτσιῶν και Συλλόγου Ἐργαζομένων Γυναικῶν) ἡ κ. Ἀθηναῖς Ζ. Λανίτου, ἐκ μέρους τῶν Σωματείων Ἀνδρῶν (Γ.Σ.Ο., Ἐνώσεως Ἰσότητος, ΕΣΔΑ, ΔΕΛ. ΑΡΗ, ΟΧΕΝ, ΣΑΜΕΛ, και Συνδέσμου Δημοσιογράφων) ὁ κ. Ἀργ. Αρουσιώτης, ἐκ μέρους τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου, τῶν Γυμνασίων Ἀμμοχώστου, Πάφου, Κερυνείας, τοῦ Ἐμπορ. Λυκείου Λάρνακος, τῆς Ἰδιωτικῆς Σχολῆς Λεμεσοῦ, τοῦ Ἐμπορικοῦ Λυκείου Λεμεσοῦ, τῶν Παρθεναγωγείων και Ἀρρεναγωγείων Λεμεσοῦ, και τῆς Παγκυπρίου Διδασκαλικῆς Ὀργανώσεως ὁ κ. Κ. Πηλαδάκης, τῶν μαθητριῶν, ἡ τελειόφοιτος Σύλβια Πιερῆ, τῶν μαθητῶν ὁ τελειόφοιτος Γεώργιος Χριστοφίνης και τῶν προσκόπων ὁ κ. Στέλιος Μιχαηλίδης.